

TURNHOUT

Stadsmagazine
juli/augustus 2023

BELEID

Van Turnhout naar
Uden en terug

ARTIKEL

Authentic
Senhe, kind
met inktvlekken

DE ROUTE

Begijntje, wilde
gij dansen?

18

PICKNICK MEE OP DINSDAG

06

ACTUA

Leegstand
aangepakt

08

IN BEELD

Vlieg zoemt
rond in Turnhout

13

DE 3

Summer Sessions
met Günther Neefs

BIBBINGO!

In oktober wordt Bibliotheek Turnhout 50 jaar. De voorbereidingen voor een welgevuld feestweekend zijn in volle gang: zaterdag 21 en zondag 22 oktober worden dagen die Turnhout zullen heugen én verheugen.

Kan je je ongeduld niet bedwingen, verkort dan de afteltijd door 'Bibbingo' te spelen. Fijne boekenprijzen kunnen de wachttijd nóg meer verzachten. Winnen doe je uiteraard door te lezen, want zo is de aard van de bib! Jong en oud(er), haal snel je stempelkaart op bij de bibbalie.

➔ turnhout.bibliotheek.be

PROEF VAN TURNHOUT EN OMGEVING

De Proevertjesfietsroute voert je door Turnhout en de groene omstreken van de stad. Na 45 kilometer heb je genoten van zes smakelijke proevertjes. Nog tot en met 30 september kan je de brochure en de eetbonnen kopen bij Toerisme & Uit, voor twintig euro per persoon. Je vertrekt op een dag en een tijdstip naar keuze. De openingsuren van de deelnemende handelszaken vind je op hun websites. Het fietstraject loopt voornamelijk langs knooppunten.

➔ toeriseturnhout.be/proevertjesfietsroute

ZUSTERSTEDEN SINDS 50 JAAR

In 1974 tekenden de burgemeesters van Turnhout en Hammelburg een samenwerkingsakkoord. In 2024 vieren beide steden het gouden jubileum van hun 'jumelage'. Dat zal uitgebreid worden gevierd, zowel hier als in Duitsland. Om het feestjaar voor te bereiden, zoekt het Hammelburgcomité foto's, verhalen en andere getuigenissen.

➔ [Deel herinneringen, mail naar noordzuid@turnhout.be.](mailto:noordzuid@turnhout.be)

MIDDAGCONCERTEN TIJDENS 'PICKNICK OP DINSDAG'

Elke dinsdag van juli kan je op de Grote Markt genieten van muziek, om 11.30 en 12.15 uur. Op 4 juli richten zowel de beiaard als het orgel zich tot de kinderen in het publiek, met liedjes uit de tekenfilms van Walt Disney en een muzikale vertelling over Babar.

➔ toeriseturnhout.be/picknickopdinsdag

LEEGSTAND AANGEPAKT

LEEGSTAANDE
PANDEN HEBBEN EEN
NADELIG EFFECT OP
DE OMGEVING

Iedereen wil in een in een aangename en mooie buurt wonen. Daarom ondernemen Beerse, Oud-Turnhout, Turnhout en Vosselaar acties om leegstand aan te pakken: panden die langdurig leeg blijven staan, hebben immers een nadelig effect op de omgeving. Ze kunnen een verloederde indruk geven en vandalisme of inbraken uitlokken. Maar ook wanneer de leegstand minder zichtbaar is, vinden de vier gemeentebesturen dat een oplossing nodig is.

Martine Maes, dienst Wonen & Energie bij Regio in Transitie:

'Als de buitenomgeving wél goed onderhouden wordt, lijkt het misschien minder storend dat een pand onbewoond is, maar toch is het ook daar beter om een nieuwe invulling te zoeken. Onder meer om hogere renovatiekosten te vermijden, dus in het belang van de eigenaar zelf.'

TWAALF MAANDEN

Martine: 'Als panden langer dan twaalf maanden leeg blijven staan, dan spreken we officieel van leegstand en kunnen we ze op gemeentelijk niveau opnemen in het leegstandregister. Dat kan grote gevolgen hebben voor de eigenaar, want als die de situatie niet aanpakt, riskeert hij hoge belastingen. Zo ver willen we het echter niet laten komen: ben je eigenaar van een onbewoond

pand, neem dan gerust contact met ons op. Wij zoeken samen met jou naar een oplossing.

VERHUREN?

Een mogelijke oplossing is om het pand te verhuren. De nood aan geschikte huurwoningen is groot, dus je helpt tegelijk jezelf én een huurder.

Martine: 'Vooraleer je jouw woning kan verhuren, moet die

aan een aantal kwaliteitsnormen voldoen. Onze renovatiecoach kan je helpen met advies op maat. Laat je niet afschrikken door eventuele kosten: in veel gevallen kan je aanspraak maken op premies of een voordelige lening. Ook daar kunnen wij je mee helpen.'

Ben je ervan overtuigd dat jouw pand in orde is, nodig dan een woningcontroleur uit die een conformiteitsattest kan afleveren.

Martine: 'Met zo'n attest kan je aan potentiële huurders laten zien dat de woning geschikt is om in te wonen. Moest er achteraf toch onenigheid ontstaan, kan je met het attest bewijzen

dat alles wel degelijk in orde was op het moment dat het huurcontract werd afgesloten. Als verhuurder heb je er dus voordeel bij om een conformiteitsattest te hebben.'

TOCH IN HET LEEGSTAND- REGISTER?

Martine: 'Ook als je woning al in het register staat, loont het nog de moeite om contact op te nemen. In veel gevallen heb je recht op een tijdelijke vrijstelling. Bel ons of stuur een mail, dan bekijken we voor jouw dossier welke mogelijkheden er zijn.'

➔ algemene info en renovatiecoach

014 44 33 95,
wonen@stadsregioturnhout.be

➔ team woningkwaliteit

014 44 33 29,
woningkwaliteit@turnhout.be

➔ team leegstand

014 44 33 94,
leegstand@stadsregioturnhout.be

VLIEG ZOEMT ROND IN TURNHOUT

Deze zomervakantie daagt Vlieg alle kinderen tot twaalf jaar opnieuw uit om op schattenjacht te gaan. Vlieg verstopte maar liefst zes schatkisten op verschillende locaties:

het Begijnhofmuseum, de bibliotheek, het Natuurpunt Museum, het Speelkaartenmuseum, het Taxandriamuseum en de Warande. Vanaf twee succesvolle zoektochten

worden de schattenjagers beloond met een cadeautje. Haal een stempelkaart op en laat die voelsprietten overuren kloppen!

www.turnhout.be/vlieg

VRAAG HET HAAR ZELF

Liesl Van Trappen,
Dierenarts bij Vets
for City Pigeons

Heb je een concrete vraag die ook interessant is voor een andere Turnhoutenaar? Bezorg die dan via www.turnhout.be/vraaghetzelf. Je leest hier het antwoord!

HOE PAK JE DUIVENOVERLAST AAN OP EEN DIERVRIENDELIJKE MANIER?

De duiven krijgen een 'duivenpil', maïskorrels met een voorbehoedsmiddel erin. Die verspreiden we via een voederbak op het dak van de Warande, maar de aanpak kan alleen slagen als mensen de duiven niet zelf voeren.

WAAROM DIE NOOD AAN GEBOORTEBEPERKING?

Als duiven met te veel zijn, veroorzaken ze overlast. Hun uitwerpselen leiden tot corrosie aan gebouwen, met hun nesten maken ze schoorstenen en dakgoten kapot. Ze verspreiden ook ziekteverwekkers.

KAN HET KWAAD VOOR DE DUIVEN?

Nee, het effect is veilig en omkeerbaar. Ook voor mens en milieu zijn er geen risico's.

Volledig interview op www.turnhout.be/duivenpil

SENNE, KIND MET INKTVLEKKEN

Ze waren onmogelijk te verbergen, de reuzegrote muurschilderingen kriskras doorheen de stad. Dat de Turnhoutse musea aan een groot project bezig waren, konden ze dan ook niet ontkennen. Het verhaal áchter de prenten bleef echter wel nog een hele tijd een goed bewaard geheim – en niemand vertelt het beter dan schrijver Paul Govaerts en beeldverhaalverteller Dido Drachman. Hun ‘kind met inktvlekken’ heet Senne. In 2023 krijgt die eindelijk een stem.

Dido Drachman: ‘Dat is me bijgebleven van heel in het begin van het project: Paul die tegen me zei dat het gaat over de stemmen die je normaal gezien niet te horen krijgt. Zoals die van een fabriekskind als Senne in de late negentiende eeuw.’

Paul Govaerts: ‘We zijn begonnen met heel veel opzoekwerk rond de historische periode. Dido zocht in het stadsarchief beeldmateriaal om diens tekeningen levend te maken en dat is exact waar ik ook naar zoek in

mijn personages: zij moeten hun wereld voor ons oproepen.’

Dido: ‘Ik ben een ontzettende geschiedenisnerd en ik wil dat mijn beeldende keuzes zo goed mogelijk kloppen. Daarom heb ik mijn eerder verworven referentiekader tijdens het tekenen getest: Sennes verhaal speelt zich af in wat voor Groot-Brittannië het victoriaanse tijdperk was en daar heb ik veel onderzoek naar gedaan. Dan moet je erg voorzichtig zijn om die wetenschap, bijvoorbeeld over het

Britse koningshuis, niet te projecteren op een andere realiteit. In Turnhout was het namelijk anders. Dus zocht ik nieuwe referenties. De toenmalige mode van het Belgische koningshuis gaf bijvoorbeeld wél een goede indicatie voor de kleding van madame Dessauer, een van onze personages.’

DE STAD ALS CANVAS

Paul: ‘Kind met inktvlekken is niet mijn eerste verhaal op maat van

de stad. Eerder schreef ik voor het Speelkaartenmuseum de tekst van 'Voetsporen van P.J. Brepols', ook een stads-wandeling. Die bracht bezoekers langs historische plekken, waar ze zich dan zelf verbeeldden hoe het daar vroeger was. Daaruit is bij mij het idee ontstaan om een stap verder te gaan, met grote muurschilderingen, waarbij de stad zelf als canvas zou dienen. Inhoudelijk bouwt 'Kind met inktvlekken' in zekere zin voort op het verhaal van Brepols. Senne werkt namelijk in diens bedrijf en Josepha Dessauer, eerder al door Dido genoemd, is een historisch figuur: ze huwde een kleinzoon van Bre-

ONS VERHAAL ZIT OP EEN KANTELMOENT IN DE TIJD

pols en erfde op haar zesentwintigste het hele imperium. Ze was overigens een markant persoon, niet alleen voor ons verhaal, maar ook in haar eigen tijd. Over haar ging in de stad het gezegde 'dat er in heel Turnhout maar

één man is en dat is mevrouw Dessauer'.

SOCIALE STRIJD

Paul: 'Het verleden heeft soms iets exotisch, maar tegelijk is het menselijk en normaal, in die zin dat er niet zó veel verschil is met hoe we vandaag leven. De omstandigheden zijn natuurlijk

niet letterlijk hetzelfde, maar het gevoel gevangen te zitten in je eigen leven bestaat nu evengoed als toen.'

Dido: 'Ik vraag me af of mensen in de negentiende eeuw tijd hadden om stil te staan bij dergelijke vraagstukken, wat wij nu wel kunnen.'

Paul: 'Daarvoor is het juist een interessante periode, want richting twintigste eeuw begon dat bewustzijn zich steeds meer te ontwikkelen. Onder meer daarom groeide toen ook de sociale onrust. Ons verhaal zit exact op dat kantelmoment en ook dat wordt geïllustreerd door madame Dessauer. Zij was enerzijds een hardvochtige 'patron' voor wie kinderarbeid een kwestie van rekensommen was: zo waren weeskinderen 'nóg goedkoper'. Anderzijds nodigde ze haar hele fabrieksgemeenschap zomaar uit op haar landgoed.'

Dido: 'Het is mooi dat we een personage kunnen uitwerken met die dubbelheid en complexiteit. Mensen zijn het meest interessant als je vanuit verschillende hoeken kan bekijken hoe ze eruitzien. Wij hebben hier de kans gekregen om te tonen hoe iemand in de wereld gerealiseerd kan worden als méns, niet alleen maar als een soort van icoon.'

📍 kindmetinktvlekken.be

DE DRIE

Het muzikfestival Summer Sessions brengt topartiesten naar het Warandeplein. Van vrijdag 4 tot zondag 6 augustus treden onder meer Metejoor, LikeMe én Günther Neefs op. Lees zeker het interview met Günther Neefs in het Uitmagine! www.summersessions.be

Kim en Wlad organiseren Summer Sessions

LIEFDE VOOR MUZIEK STAAT CENTRAAL

Op elke festivaldag hebben we grote namen die gegarandeerd publiek trekken en ambiance brengen. Die combineren we met lokale bands.

de 3

Günther Neefs treedt vrijdag 4 augustus op

HET WORDT GENIETEN, OOK VOOR MIJZELF

Het Warandeplein is een toplocatie. Het is altijd fijn om te kunnen optreden op plekken waar de accommodatie perfect is.

DE ROUTE

'BEGIJNTJE, WILDE GIJ DANSEN?'

Elke woensdag van de zomervakantie kan je gratis deelnemen aan een gegidste wandeling over het begijnhof. Afspraak telkens om 14 uur bij de grote inkompoort. De toegang tot het museum betaal je wel.

begijnhofmuseum.turnhout.be

OUDESTE KERKJE DANKZIJ VROUWE VAN TURNHOUT

600 jaar geleden werd het eerste kerkje gebouwd, volgens de legende in opdracht van Maria van Brabant, na een visioen.

EERST SINT-JANSCONVENT NU BEGIJNHOFMUSEUM

Het museum bestaat 70 jaar! De gidsen bieden vanaf september een nieuwe rondleiding aan, met de nadruk op versjes en gedichten.

KAPEL VAN HET HEILIG AANSCHIJN

Grootjuffrouw Octavie Van Genechten, telg van een bekende Turnhoutse familie, liet de kapel bouwen aan het einde van de negentiende eeuw.

BESCHERMHEILIGE TEGEN EERROOF EN KWATONGERIJ

Waarom staat de weinig bekende Nepomuk op het begijnhof? En waarom exposeert het museum een 'Waar-schouwing' tegen 'achterklappers'?

VAN TURNHOUT NAAR UDEN EN TERUG

In de eerste maanden van de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) vluchtten duizenden Vlamingen naar het neutrale Nederland. Onder andere in Uden werd voor hen een 'Vluchtoord' opgericht, groter dan de gemeente zelf en niet te vergelijken met hedendaagse vluchtelingenkampen. Het Vluchtoord was een volledig uitgeruste gemeenschap met slaapbarakken, maar ook met huisjes, scholen, een bibliotheek, een ziekenhuis, werkplaatsen, winkels enzovoort.

Op het einde van de oorlog keerden de vluchtelingen terug naar België en werd het Vluchtoord afgebroken. Ook 1.500 Turnhoutenaren kwamen weer thuis. Maar tussentijds waren er nieuwe relaties ontstaan, ook met mensen uit Uden.

Burgemeester Paul Van Miert: 'Bij de herdenking van 100 jaar Eerste Wereldoorlog hebben we de banden met Uden aangehaald, temeer omdat het achterliggende verhaal actueel blijft. Daaruit is dan het idee ontstaan om de historische vluchtroute te transformeren naar een hedendaagse wandelroute. Zo houden we de herinnering in stand.'

VLUCHT 14-18

Op vrijdag 22 september wordt voor het eerst het startschot gegeven voor 'Vlucht 14-18', een grensoverschrijdende tocht van 50 óf 100 mijl.

'De uitdaging is om in maximaal 45 uur van Uden naar Turnhout te wandelen of andersom, een afstand van 80 kilometer. Wie het aandurft, kan in die tijdsspanne zelfs heen en terug stappen of joggen, dus de volle 160 kilometer. Door letterlijk naar elkaar toe te gaan, versterken we de band tussen de twee steden.'

Het initiatief voor het evenement werd genomen aan de Belgische kant van de grens, door Team Kempen. Voor de coördinatie in Nederland werd een samenwerking opgezet met Stichting Maashorst Events.

'Ik nodig iedereen uit om deel te nemen óf om te komen helpen, want we verwachten veel volk. Deze editie moet het begin worden van een mooie en lange traditie.'

➔ Info & inschrijven

www.vlucht1418.eu

DOOR LETTERLIJK
NAAR ELKAAR
TOE TE GAAN,
VERSTERKEN WE
DE BAND

Burgemeester
Paul Van Miert

BESCHERM KWETSBAARE PERSONEN BIJ HITTE

Kinderen en ouderen zijn kwetsbaar tijdens warme dagen. Zo heeft een kind pas dorst wanneer het uitgedroogd is. Wacht dus niet te lang met drinken te geven. Meermaals na elkaar kleine hoeveelheden zijn het best. Laat ook ouderen regelmatig drinken, evengoed als zij geen dorst hebben. Doe dat al enkele dagen vóór de verwachte hitte, zo bouwen ze een vochtreserve op. Meer tips vind je op de website van de Vlaamse overheid.

➔ www.warmedagen.be/zorg-voor-elkaar

KORT

Elke dinsdag tussen 12 en 15 uur picknick je in juli op de Grote Markt, in augustus in de tuin van het Taxandriamuseum. Met bijzondere activiteiten en animatie!

ZATERDAGMARKT VERHUIST TIJDENS KERMIS

Van 11 tot 24 augustus staat Turnhout Kermis op de Grote Markt. De zaterdagmarkt verhuist daarom op 12 en 19 augustus naar Parking Stadspark.

REGIONAAL MOBILITEITSPLAN: BIJNA KLAAR

De vervoerregio Kempen heeft een 'Ontwerp Regionaal Mobiliteitsplan' uitgewerkt. Dat (voorlopige) plan legt de mobiliteitsvisie voor de komende tien jaar vast en blik ook al verder vooruit, tot 30 jaar in de toekomst. Wat nog ontbreekt, is de input van inwoners. Jouw kijk op mobiliteit - als voetganger, (brom- of motor-)fietser, automobilist of openbaarvervoergebruiker - is van onschatbare waarde. Opmerkingen zijn dus welkom! Het openbaar onderzoek loopt nog tot 29 juli.

➔ Inzage via www.turnhout.be/regionaal-mobiliteitsplan-kempen

#INSTADSKRANT

glasee_yannick De appel valt niet ver van de boom

inhetpark #stadsparkfeesten

petra.peeters.101 This view!

liesbethje1984 #streetart #wouwerstraat

fotos_mundanas Once a year the Rommelmarkt comes to the stadspark.

smolders.sandra in de knoop

De Turnhoutse fotografen keken achteruit naar de Stadsparkfeesten en vooruit naar 'Kind met inktvlekken'. Welke evenementen worden de fotofavorieten van de zomer? En krijgen de andere muurschilderingen ook een plekje in deze rubriek? Deel je foto's openbaar via Instagram met #instadskrant!

REDACTIE

Communicatie, Stadskantoor, Campus Blairon 200, Turnhout, 014 40 96 43, lieve.quadflieg@turnhout.be www.turnhout.be

Volg ons op Facebook via www.facebook.com/stadturnhout

Verantwoordelijke uitgever Paul Van Miert, Campus Blairon 200, Turnhout

GEDRUKT DOOR GROUP JOOS

ISO 14001
100% GERECYCLEERD PAPIER
MVO GECERTIFICEERD

PRAKTISCH

De diensten werken op afspraak. Je kunt online een tijdstip reserveren of telefoneren naar 014 44 33 11.

Stadskantoor	014 44 33 11	www.turnhout.be/loketten
OCMW Turnhout	014 47 47 47	www.turnhout.be/loketten
Welzijnsonthaal	014 47 11 00	www.turnhout.be/loketten
Recyclagepark	014 42 48 81	www.iok.be/afval www.iok.be/corona

Beleef cultuur in en rond
het Speelkaartenmuseum

Stadstoeren

www.stadstoeren.be #stadstoeren2300

7-9 JUL
2023

TURNHOU